

„NAŠ GLAS“ izide vsakega prvega, desetega in dvajsetega v mesecu. Naročnina za celo leto Din 40.—, za pol leta Din 20.—, za četrt leta Din 10.—. — Za inozemstvo je dodati poštino. — Oglasi po ceniku. —

NAŠ GLAS

Uredništvo: Ljubljana, Frančiškanska ulica 6/L. Rokopisi se ne vračajo. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Upravništvo: Ljubljana, Frančiškanska ulica št. 6. Račun poštne hranilnice v Ljubljani št. 11.467.

Osrednje glasilo državnih nameščencev za Slovenijo.

† Anton Svetek.

Po zaključku lista smo prejeli vest, da je 18. t. m. umrl mož, ki ostane kot bivši podpredsednik Zveze trajno v njenih analih. Bil je eden izmed najrazboritejših in najiniclativnejših odbornikov, ki so v naših vrstah vedno redkejši. Z vso žilavostjo je leta 1924. in 1926. sodeloval pri sestavljanju ogromnega gradiva za izpreminjevalne

predloge k uradniškemu zakonu. Zlasti Društvo upokojenih javnih nameščencev za Slovenijo bo svojega ustanovitelja in neumornega delavca težko pozrešalo.

Agilnemu borcu, ki je za obče pravo in koristi nastopal skozi dolga leta tudi javno, velečasten spomin.

Aktualni problemi upokojencev.

Sarajevsko glasilo državnih upokojencev »Glasnik Umirovljenika« objavlja sledeči zanimivi članek, ki bo nedvomno interesiral tudi naše upokojene tovariše. Zato ga prinašamo v doslovnem prevodu:

»Od uglednega člana našega društva in prijatelja našega lista smo prejeli razpravo, ki jo objavljamo, da opozorimo merodajne činitelje na potrebo, da se ugodno obrazloženi željam o priliki revizije uradniškega zakona ali eventualno posebe.

Dasi je večina teh predlogov vsebovana že v resolucijah »Društva Umirovljenika«, ki so bile sprejete na glavnih skupščinah v letih 1928. in 1929. in so bile predložene vsem ministrstvom, vendar drage volje priobčujemo ta članek in bomo temeljita izvajanja g. pisca uporabili tudi za občo spomenico, katero pripravlja naše društvo za namenom, da jo predloži odločujočim činiteljem.

I. Izenačenje staroupokojencev z novoupokojenci v smislu obvez, katere smo prevzeli s saintgermainsko in trianonsko mirovno pogodbo. V tem pogledu je z ozirom na temeljito podprto predstavko »Društva b. h. Umirovljenika u Sarajevu«, katera je bila predana Nj. Vel. Kralju in vsem ministrom, vsak komentar nepotreben. Če bi dodajali kako pojasnilo, bi to značilo zmanjšanje izredne važnosti tega vprašanja za upokojence in državo samo.

II. Najprej izenačenje starih z novimi upokojenci, a šele potem višanje vjem prejemkov vseh drž. upokojencev v zvezi z povišanjem prejemkov aktivnih drž. uslužbencev, ki naj se po obetih z najbolj merodajnih mest izvrši o priliki revizije uradniškega zakona, katera je pred durmi in povodom revizije vseh upokojencev, t. j. vojaških in civilnih. — Tudi tu je vsak komentar odveč.

III. Spremembo določbe II. odst. čl. 16. Uredbe o drag. dokladah, po kateri drž. upokojenci, ki se bavijo s samostalnim obratom ali svobodnim poklicem, kakor »odvetniki, zdravniki, inženjerji i. dr.« nimajo pravice do draginjske doklade. Ta določba naj se spremeni tako, da se takim upokojencem, če so bili upokojeni z manj nego 20 leti učinkovite službe, ustavi draginjska doklada samo v slučaju, če znaša dohodek od njihovega svobodnega poklica vsaj 3000 Din mesečno ali več. Če pa imajo nad 20 let učinkovite službe, naj bi se jim draginjska doklada ne odtgnila, ne glede na vi-

šino mesečnega dohodka od svobodnega poklica ali samostalnega obrata.

Če bi pa taka sprememba ne bila mogoča, potem naj se izvrši v tem smislu, da se takim upokojencem ustavi draginjska doklada edinole v primeru, če mesečni dohodek od opisane postranskega dela znaša 3000 Din ali več, ne glede na število letne učinkovite službe.

Če bi pa bilo tudi to nemogoče, naj se takim upokojencem draginjska doklada ne ustavlja:

a) če se bavijo s takim svobodnim poklicem ali s takim samostalnim obratom, ki notorično daje majhne mesečne dohodke (kakor n. pr. zagovorništvu v kazenskih stvareh, posebno še če se izvršuje v manjših krajih, kjer so le okrajna sodišča; potem zastopanje strank pred upravnimi oblastvi itd.),

b) če mesečni dohodek od takih svobodnih poklicev ali samostalnih obratov ne dosega mesečno 3000 Din in končno

c) če imajo dotični vsaj 20 let učinkovite službe.

Utemeljitev: 1. Po določbi 1. odst. čl. 16. v zvezi s čl. 17. uredbe o draginjskih dokladah obdrži upokojenec z manj nego 20 leti učinkovite službe draginjsko doklado, če ima od svoje imovine ali osebne dela (nesamostalnega posla) mesečnih dohodkov manj nego 3000 Din, če pa ima nad 20 let učinkovite službe, obdrži draginjsko doklado brez ozira na višino mesečnega dohodka od njegove imovine ali telesnega dela (nesamostalnega posla).

Po tem torej n. pr. upokojenec z več nego 20 leti učinkovite službe, ki ima mesečni dohodek 10.000 Din ali več od svoje imovine ali od telesnega dela, kakor n. pr. bančni nameščenec, obdrži drag. doklado, dočim upokojenec z več nego 20 leti učinkovite službe, ki se bavi s svobodnim poklicem ali s samostalnim obratom, v vsakem slučaju izgubi drag. doklado. Očividno postoji torej ogromna razlika med zasebno imovino in telesnim delom, na eni strani in svobodnim poklicem ali izvrševanjem samostalnega obrata na drugi strani, a vendar je danes dejstvo, da vse svobodne profesije (z zelo redkimi izjemami) zaostajajo gmotno za nesamostalnimi poklici. Tako je n. pr. notorično, da ima odvetnik na deželi mesečnih čistih dohodkov povprečno 2000 Din, a zagovornik v kazenskih stvareh le 500 Din.

(Konec prih.)

vsaj velike večine slovenskih drž. upokojencev že v najbližji bodočnosti ne bo ostala več problem.

Nepremostljivih težkoč vobče ni. Pri dobri volji, ki so jo osvedočili pri anketi navzoči zastopniki osmero organizacij, se moremo nadejati, da bo fuzija večine sedaj obstoječih organizacij drž. upokojencev, po njih predhodni likvidaciji v enotno združenje izvršena že v prihodnjih mesecih.

Namesto obolelega predsednika »Društva upokojenih javnih nameščencev za Slovenijo« je otvoril anketo podpredsednik g. S. Nič, nakar je bilo vodstvo zborovanja poverjeno ad hoc izvoljenemu predsedniku g. M. Lillegu.

Ta je v pozdravnem govoru naglašal neobhodno potrebo enotnega, čvrstega združenja, ki bo ob boku aktivnih tovarišev in pod okriljem Zveze drž. nameščencev za Slovenijo doseglo neprimerno več pozitivnih uspehov, kakor se je to doslej posrečilo posameznim drobcem.

V Sloveniji imamo, kolikor se je dalo zanesljivo dognati, 11 organizacij drž. upokojencev, njih vdov in sirot, ki pa vse skupaj štejejo danes jedva 2000 članov, čeprav seže število vseh upokojencev v Sloveniji mnogo nad 10.000. Najbolj žalostno pri tem pa je dejstvo, da hodi skoro vsaka izmed teh organizacij lastna pota, četudi so njih stremjenja in interesi avtohtonega značaja. — S čim so si znali Čehi, Avstrijci, Nemci, Francozi itd. priboriti pri reševanju gmotnega vprašanja svojih upokojencev takšne uspehe? S smotreno izvedeno organizacijo, ki je prekvasila miselnost tudi najbolj zakrknjenih intrasingentov. — Apelira na uvidevnost navzočih zastopnikov ter želi, da bi tvorila ta anketa prvo realno bazo za oživotvorenje združitve naših upokojencev.

Tajnik »Društva upokojencev javnih nameščencev g. A. Spende« ob razloži v kratkih obrisih historijat naščete problema za združitve. Pomen in namen združitve je vsakomur znan, saj je o tem vprašanju dovolj pisal »Naš Glas«, »Društvo upokojencev javnih nameščencev« pa je pred časom stopilo pred vse upokojence tudi s posebnim tiskanim apelom. Vsakemu je bila dana prilika, da je vprašanje vestransko pretehtal in da se je vanj poglobil.

Resnih pomislekov proti fuziji ne more biti. Treba je samo, da vsa društva čim prej skličejo izredne občne zборе, ki naj sprejmejo likvidacijo. Vse drugo pojde potem z lahkoto. Imovina društev ostane seveda nedotaknjena ter se bo z njo postopalo po pravilih posameznih organizacij. Tudi vprašanje event. pogrebni skladov se bo dalo zadovoljivo rešiti.

G. L. Perko (Dr. upok. učiteljstva) sicer za obvezno izjavo ni pooblaščen, vendar pa se nadeja, da bo občni zbor njegove organizacije, ki se vrši v oktobru, odločil v zmislu izvajanja obeh predgovornikov.

Vprašanje pogrebne fonda, ki največ družji upok. učitelje, bo treba seveda iz likvidacije izločiti.

Zastopnik »Dr. orožn. upokojencev« g. Lipoglavšek poda dokaj rezervirano izjavo, tožeč o neuspehih, ki jih žanje njegova organizacija in o bedi, ki so ji izpostavljeni orožn. upokojenci. Organizaciji je s prispevki zvestih komaj 100 članov, vsi drugi pa članarine žal ne zmorejo. Vendar pa zagotovi novemu združenju vso moralno podporo.

V istem zmislu se izjavi tudi gosp. Koren za upokojene policijske nameščence ljubljanske oblasti.

Gg. A. Jesenko in Razlag — prvi za ljubljansko Zvezo upokojen-

cev častnikov, drugi za prav takšno organizacijo v Mariboru — izjavita, da se bosta njuni društvi z vso navdušenostjo priključili novemu združenju, ker smatrata v fuziji edini izhod iz sedanjih neurejenih organizacijskih razmer in ker pričakujeta le v enotnem nastopu združenih civilnih in vojaških upokojencev zadovoljivih uspehov.

Predstavnik najsiromašnejših tobačnih upokojencev, ki se bori Zveza za poboljšanje njihovega stanja že dobri dve leti, g. J. Zupan pozdravlja idejo združitve, zatrjujoč, da bodo člani njegove organizacije v sklenjeni disciplini sledili navodilom novega združenja, če tudi jim njihov gmotni položaj jedva dopušča, da bi mogli doprinesti iz kakršnegakoli naslova še kako denarno žrtev.

Zastopnica »Društva drž. vdov in sirot« g. Osa na poda tužno sliko članice te organizacije. Čl. 125. uradniškega zakona iz l. 1923. namreč nima obvezne moči za tiste članice, ki so ovdovale pred uveljavljenjem zakona, vsled česar jih je mnogo izmed njih izgubilo rodbinsko pokojnino. Društvo je sicer podvzelo vse mogoče korake pod prejšnjimi parlamentarnimi režimi, nihče pa ni imel za njegove težnje srca in razumevanja.

Predsednik ankete g. Lilleg resumira po zaključeni debati podane izjave, ki le potrjujejo, da je bil zadnji čas, ako smo sprožili idejo združitve. Vsem žalostnim prilikam, ki jih doživljajo upokojeni orožniki, tobačni upokojenci in drugi provizionisti državnih podjetij, zlasti pa vdove in sirote po drž. nameščencih, bo le tedaj konec, ko se bomo z vso resnostjo zavdeli, kaj pred vsem dolgujemo samim sebi. Žrtve za strumno organizacijo bazirajo na spoznanju, da hočemo sebi dobro. In če je to spoznanje doslej vsaj toliko dozorelo, da smemo položiti v današnjo anketo vse nade, ki nas opravičujejo, da smo na pravi poti, je prvi in najvažnejši korak do cilja in posredno tudi do povoljnih uspehov storjen.

Vse organizacije naj bi z izrednimi občnimi zbori vsaj do 1. novembra t. l. ukladile pot novemu enotnemu združenju.

Pripravljalni odbor, ki bi mu pripadali zastopniki vseh sedanjih društev, bi nato načrtal nova pravila, na kar bi se po ustanovnem občnem zboru nove organizacije že novembra moglo pričeti z delom.

Da pa do tega časa ne nastane praznina, je »Društvo upok. javnih nameščencev za Slovenijo« pripravilo obširno spomenico, ki jo bo v imenu vseh upokojencev itd. že v prihodnjih dneh predložilo odločujočim činiteljem. Prav tako bo on sam kot delegat na plenarni seji Glavnega Saveza 27. t. m. v deputaciji, ki bo posetila predstavitelje vlade, in na glavni skupščini v Skoplju 29. t. m. zastopal interese vseh na anketi zastopanih društev.

(Predsednik gosp. Lilleg prečita nato spomenico, ki jo bomo objavili v eni prihodnjih števil. — Pr. ured.)

Pred zaključkom ankete se javi k besedi še načelnik Zveze g. dr. Josip Ferjančič, ki v imenu Zveze izjavi, da je Zveza posvečala vprašanju drž. upokojencev isto pažnjo kakor stremljenju aktivnih tovarišev. Še več. Docela razumljivo je, da so se morali vršiti in dobojevati med strokovnimi organizacijami aktivnih drž. nameščencev zaradi posebnih teženj konkurenčni boji, ki pa je šla Zveza skozi nje intaktna, krepko vzdržujoč načelo skupnega in enotnega udejstvovanja za kolektivne interese vseh pri njej včlanjenih aktivnih tovarišev. Pri upokojencih pa je vsaka konkurenčna borba izključena, ker so njih stremjenja

Združitve državnih upokojencev v Sloveniji,

ki so nepopolno organizirani in razcepljeni v 11 različnih več in manj pomembnih društev, je dala povod anketi zastopnikov teh organizacij, ki se je vršila v nedeljo 15. t. m. v restavraciji »Pri Mraku« v Ljubljani.

Ideja za ustvaritev ene same, resnično močne organizacije, s kakršno se ponaša Bosna in Hercegovina, je do-

bila tal že pred par leti. Ni pa obrodila vidnih sadov, dokler je ni sprejelo v svoj delovni program »Društvo upokojenih javnih nameščencev za Slovenijo« v Ljubljani pod agilnim in spretnim vodstvom rač. direktorja v pok. g. A. Svetka.

In soditi po poteku ankete, ki smo ji sledili z vso pozornostjo, združitve

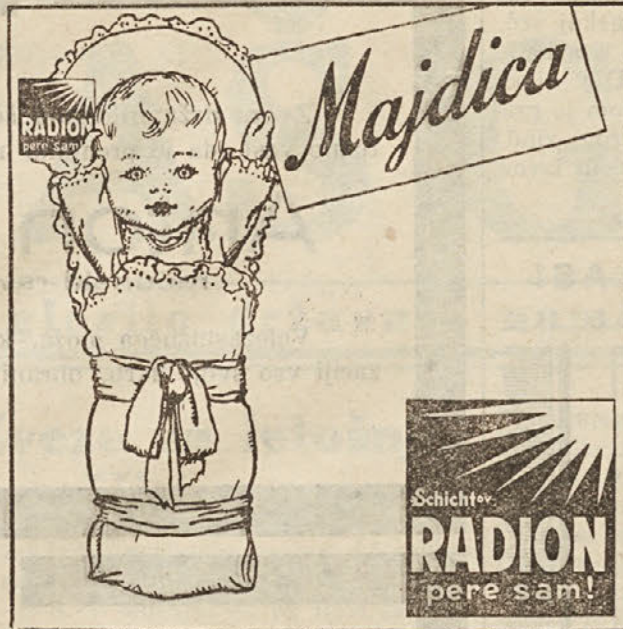
urad. zak.), ni dolžan plačati takse, ker se te pripombe smatrajo za predstavo. Če pa uradnik po čl. 85. urad. zak. predlaga centralni komisiji za ocenjevanje proti odloku, (ocenitvi) oblastne komisije za ocenjenje, je dolžan plačati 20 Din takse, kakor za vsako drugo pritožbo po tar. post. št. 6. taksnega zakona. Oddelek za davke v finančnem ministrstvu je zavzel to stališče, na katerem stoji tudi centralna ocenjevalna komisija v finančnem ministrstvu, ki vse pritožbe brez takse zavrača po čl. 15. taksnega zakona in se ne spušča v razpravo predmetov. Edino v slučaju, če je starejšina vložil priziv zoper odlok ocenjevalne komisije, ker se le to ni oziralo na njegovo starejšinsko letno poročilo, je priziv oproščen takse, ker starejšina vlaga priziv po službeni dolžnosti. — Na to opozarjamo vse tovariše, predvsem seveda vse uslužbence finančne stroke, da ne bodo vlagali brezpredmetnih prizivov.

Posebno dovoljenje za tožbe učnega osebja. Prosvetni minister je odločil, da učitelji srednjih, strokovnih, meščanskih in osnovnih šol ne smejo vlagati tožb zaradi žalitev oziroma oškodovanj, ki so se zgodila v izvrševanju službe, dokler ne dobe od nadrejenih oblasti posebnega dovoljenja za vložitev tožbe.

Pravo do osebne pokojnine. Ker je neko ministrstvo zaprosilo za pojasnilo, kako glavna kontrola tolmači določbo čl. 1. zakona o pridobivanju pravice do osebne pokojnine državnih uslužbencev (civilnih), namreč dali si je z ozirom na stavek, ki se nahaja na koncu tega člena: »začeta druga polovica se računa kot cela« drž. uslužbenec z 9 leti 6 meseci in 1 dnevom službe že pridobil pravico do osebne pokojnine, je glavna kontrola na svoji obliki seji dne 2. aprila t. l. zavzela sledeče stališče: državni uslužbenec pridobi pravo na osebno pokojnino, kadar dovrši deset let in se je v aktivni državni službi, oziroma v službi drž. prometnih podjetij odsluženih let. Določba, da se »začeta druga polovica leta računa kot cela«, ki se nahaja na kraju čl. 1. zakona o pridobivanju pravice do osebne pokojnine velja le za določevanje višine, oziroma stopnje pokojnine po dovršenih desetih polno odsluženih letih. Skladno z navedenim torej uradnik, ki ima 9 let, 6 mesecev in en dan efektivne državne službe nima še pravice do osebne pokojnine, ker pač še ni izpolnil deset efektivnih službenih let, kar navedeni zakon postavlja kot prvi pogoj za pridobitev pokojnine.

Važni sklepi učiteljskega pokrajinskega skupščina poverjenstva UJU, Ljubljana, ki se je vršila dne 20. in 21. julija, je sprejela sledeče sklepe z ozirom na obmejno šolstvo in učiteljske kontraktualce: 1. Poverjenstvo naj zastavi ves svoj vpliv v ublaženju na petega razmerja med tukajšnjim učiteljskim in učitelji pregnanci, da se vnovič oživi zanimanje za nesrečno ozemlje in premosti prepad med Štajerji, Primorci in Kranjci, ker je to v silni kvar celokupnosti in izpodjeda organizacijo, kar je tudi iz narodnih in državnih interesov potrebno. — 2. Z ozirom na kričeči gmotni in splošni socialni položaj posameznikov pregnancev naj ima kontraktualni odsek v vsakem društvu svojega poročevalca, po možnosti iz vrst pregnancev, ki informira odsek o vseh perečih vprašanih kontraktualcev v svojem društvenem okrožju. — 3. V obmejnih krajih naj se posveča večja pozornost šolstvu in učiteljsstvu, da se onemogoči vsaka antinacionalna in antidržavna propaganda med narodom in omogoči nacionalno in državno neporečenemu učiteljsstvu delo za narod in državo. — 4. Da se deloma olajša obupni gmotni položaj pregnanega učiteljsstva, se pozove vse učiteljsstvo, da prispeva v podporni fond kontraktualcev in ne, da prispevajo samo za učiteljsstvo iz po Italiji anektiranega ozemlja.

Varčevanje v državni upravi. Finančno ministrstvo je poslalo vsem ministrstvom okrožnico, v kateri zahteva, da se izvaja že v tekočem proračunu največje varčevanje, in sicer: 1. naj se najmanj 10% že odobrenih

„Majdica“

se mi je rodila, zdrava in krepka“, hiti pripovedovati svojim znankam gospa Mica. Dekletce je že sedaj nečimerno ter zahteva samo snežnobelo in lepo dišeče perilo. Zato si je prineslo kar s seboj

**Schichtov
RADION**

kreditov ne angažira, torej naj se po možnosti tekoči proračun zmanjša za 10%, 2. prošnje za prekoračenje rednih kreditov sploh ne bodo v nobenem slučaju ugodno rešene in 3. nobeno prazno mesto, čeprav se po proračunu predvideva, naj se ne spopolni, števílo uradništva naj se postoma zmanjšuje. — Kakor poročajo listi, je finančno ministrstvo naknadno izdalo novo okrožnico, naj se ne angažira po možnosti vsaj 15% odobrenega proračuna, da bi bil prihranek tem večji.

Zakon o poslovnem redu v Državnem Svetu i upravnim sudovima od 29. maja 1929. Kot 26. zvezek »Poučne biblioteke« je izdal Lovro Kalašič omenjeno knjižico, ki bo dobro služila vsem, ki imajo posla z upravnim sodstvom. Cena brošuri je 12 Din in se naroča pri izdajatelju v Zagrebu, Horvaćanska ul. 19, ček. račun št. 36.549.

Prosvetni posli Medjimurja. Doslej je imelo Medjimurje za svoje prosvetne zadeve posebnega referenta. Z novo odredbo prosvetnega ministra se je to mesto črtalo in se je njegov delokrog preselil na prosvetni oddelek mariborske oblasti v Mariboru.

Komercijalizacija železnic. Sedaj se je zopet načelo vprašanje sanacije naših železnic ter je po poročilih beograjskih listov dal novi železniški minister nalog, da se mu predloži ves svoječasno že zbran materijal o komercijalizaciji železnic. Zadnje dni pa prinašajo časopisi vesti, da se pogaja »Francosko-amerikansko-švicarski kartel« za to, da bi prevzel vse državne železnice v svojo eksploatacijo za 75 let ter bi za to plačal državi več milijard odškodnine. Naše železnice so že več let visoko pasivne, zato se za komercijalizacijo ogrevajo iz gospodarskih interesov, proti komercijalizaciji pa zopet nastopajo oni, ki poudarjajo strateške interese. Na vprašanje komercijalizacije je predvsem zainteresirano vse osebje.

Zadružni dom v Beogradu. Na običnem zboru Zveze nabavljalnih za drug državnih uslužbencev je bilo sklenjeno, da zgradi zveza v Beogradu svojo veliko palačo. Ta stavba bo še letos gotova ter bo stala preko 10 milijonov Din. V njej bo imela zveza svoje pisarniške prostore. V spodnjem delu bodo trgovski lokali in stanovanja z lepim razgledom na Donavo. V palači bo lepa dvorana za predstave in prireditve. Pod njo bo uradniška menza. V zgradbi bo centralna kurjava. Palača bo ena izmed najmodernejših zgradb v Beogradu in bo odgovarjala vsem sanitetnim in higijenskim predpisom.

Uporabljjanje slik in kipov za opremo uradnih prostorov je urejeno na osnovi čl. 10. zakona o ureditvi vrhovne drž. uprave. V uradnih sobah morajo na častnem mestu viseti slike Nj. Vel. kralja Aleksandra I. Isto velja za vse prostore v teh uradih, v katerih se izreka pravica, v katerih se poučuje, kjer se vrše zasedanja, svečanosti ali se sprejema ob posebnih slovesnih prilikah občinstvo. V teh prostorih se smejo nahajati tudi slike ali kipi članov kraljevskega doma, kakor tudi portreti bivših vladarjev dinastije Karadjordjevićev, to pa vse na častnih mestih. Razen navedenih slik in kipov, smejo biti tudi v drž. uradih samo še portreti bivših šefov dotičnih uradov ter umetniške ali umetniško-

zgodovinske slike. Ne glede na umetnostno vrednost kiparskih ali slikarskih del, se ne smejo nahajati nikakršni predmeti, ki spominjajo na neposredno politično prošlost, ker nimajo z uradnim poslovanjem nobenega stika. Slike iz daljne preteklosti naše države smejo ostati še nadalje na svojih mestih, če točno predstavljajo zgodovino in če značijo pozitivno vrednost. Glede slik poučne vsebine, ki se izobešajo v šolskih prostorih in druge tehnične in slične izdelke se razpis ne nanaša. V bodoče bo treba, da prosvetno ministrstvo odloči, katera umetniška dela so po svoji umetnostni vrednosti primerna za izobešanje v službenih prostorih.

Glavne skupščine Glavnega saveza, ki se vrši 29. t. m. v Skoplju, se udeleži kot delegat Zveze njen načelnik g. dr. Josip Ferjančič. Poleg njega ob zastopal na skupščini državne upokojence g. Maks Lilleg, drugi podnačelnik Zveze. Ostali odposlanci bodo: dr. Ljudevit Valjavec za »Društvo finančnih konceptnih uradnikov«, Josip Šega in Josip Prašnikar za »Udruženje nižjih državnih uslužbencev v Ljubljani«, Martin Gruden in Matko Božičev za »Osrednje društvo nižjih poštinih in brzojavnih uslužbencev« v Ljubljani in Janko Goršič za »Društvo policijskih nameščencev in upokojencev« v Mariboru. — 27. t. m. se vrši v Beogradu plenarna konferenca Glavnega saveza, ki bo določila smernice glavne skupščine. O poteku glavne skupščine, o plenarni konferenci Glavnega saveza in o deputacijah, ki bodo posestili člane vlade, bomo še poročali.

Poboljšanje gmotnega položaja avstrijskih državnih nameščencev. Zveza javnih nameščencev na Dunaju je v odboru, ki šteje 25 članov, začrtala poseben program, po katerem bo izvršilni odsek tega odbora predložil vladi sledeče zahteve: 1. Takojšnje izplačilo dvojnih mesečnih plač, ki so jih prejeli državni nameščenci 1. junija t. l. 2. Povišanje za mesec december z zakonom določenih doklad od 15 na 30%. 3. Izplačilo zadostne odškodnine za večje izdatke, nastale vsled povišanja najemnin, in sicer od 1. avgusta t. l. dalje. 4. Povišanje osebnih prejemkov s 1. januarjem 1930 s priznanjem polne mesečne plače, ne oziroma se na pravkar omenjeno odškodnino za povišanje najemnine. 5. Povišanje najnižje plače za 200 šilingov mesečno. 6. Popolna odprava razdelitve osebnih prejemkov na krajevne razrede. — Izvršilni komite 25članskega odseka je ta program odobril in sklenil, da ga porabi kot osnovo za predstojajoča pogajanja z vlado. Vse te zahteve se skladno nanašajo tudi na pragmatizacijo, na novo sistemizacijo mest in na osnovo za odmero pokojnin.

Oblačilno blago za jesen in zimo je dospelo v velikih množinah na založbo tvrdke NOVAK, Ljubljana, Kongresni trg 15. Čitateljem lista priporočamo ogled

Žitnih kav je več vrst. Žika je pa samo ena. Zaradi njenih velikih vrednosti za zdravje ima vedno več prijateljev. Ni čudno, če se pojavljajo tudi ponaredbe. Pri nakupu je paziti zato na ime »Žika«.

Obleke kemično čisti, barva, plisira in lika tovarna JOS. REICH.

Nove knjige.

Nova Ljubljana. Henrik Lindtner je izdal v samozaložbi brošuro, ki obravnava gospodarski in finančni problem mestne občinske uprave. To delikatno vprašanje, ki ga doslej še nihče načel, je v razpravi obdelano na zelo poljuden način. Gospodarski in finančni problem mestne občinske uprave je po avtorjevem mnenju rešiti predvsem z industrijskega vidika in s podvigom tujskega prometa. Velika pomanjkljivost Ljubljane je, da nima zadosti stanovanj. Prav tako so z gospodarskim problemom posredno združeni tudi estetski oziri regulacijskega načrta ulic in trgov, naprave asfaltnih cest, tržnice itd. V posebnem poglavju se pisec bavi s finančnim problemom in kaže na pot, kako bi se moglo mestne finance postaviti na bolj zdravo in trdno podlago. V glavnem priporoča ustanovitev investicijskega zaklada, ki bi ga bilo treba dotirati z večjim posojilom. Ne v zadnji vrsti bi se moral ustvariti program za preureditev mestnih financ in izvršitev upravne reforme. — Stanovanjski problem mesta je obdelan v nadaljnjih šestih poglavjih. Avtor predvsem priporoča financiranje privatnih podjetnikov za zidanje stanovanjskih hiš ter poda v detajlih amortizacijski načrt. Razprava odpira za razmišljanje o sanaciji mestne občine in o odpravi stanovanjske bede povsem nove vidike, ki so vsega uvaževanja vredni. Z nestrpnostjo pričakujemo, da poda o razpravi svoje mnenje tudi strokovnjak, ki se morda s piščevimi izvajanji ne strinja. Brošuro toplo priporočamo, ker je njen čisti dobiček namenjen kot temelj nabiralnemu skladu za preureditev ljubljanskega gradu. Dobi se pri avtorju (Bleiweisova c. 11/II.) in v Narodni tiskarni za 15 Din.

Narodno gospodarstvo.

Promet z avtobusi v Ljubljani. Sele 1. 1924. se je pojavil v Ljubljani prvi avtobus, ki je služil kot obče prometno sredstvo. Vozil je na progi Ljubljana-Dravlje (tovarna »Stora«). L. 1928. se je pa začel avtobusni promet naglo in nepričakovano živahno razvijati. Danes imamo v Ljubljani že 14 avtobusnih podjetij. Avtomobilski promet je otvorila tudi mestna malo-železniška družba, ki obratuje ljubljanski tramvaj. Otvorila je namreč najprej progo Ježica-Ljubljana-Vič, kateri so sledile še druge. Avtobusna podjetja so včlanjena v zadrugi, ki šteje danes že 47 podjetnikov s 152 avtobusi. Seveda so tu včlanjeni vsi avtobusni podjetniki v ljubljanski oblasti. Iz Ljubljane vozi dandanes že nad 40 stalnih avtobusnih prog v bližnjo in daljno okolico. S tem je prebivalstvu, ki je zaradi stanovanjske krize primorano stanovati daleč izven mesta, zelo olajšana hoja na delo in v urade. Za državne in privatne nameščence, dijake in delavce, je avtobus postal prava blagodat, posebno še ob gredem vremenu.

Slovenci v Ameriki. Ministrstvo za socialno politiko je zbralo statistične podatke o naših izseljencih v Ameriko. Po teh podatkih obstoja v Severni Ameriki 17 organizacijskih central, katere štejejo skupno 255.000 članov. Najmočnejše med njimi so slovenske centrale in od teh je največ-

ja Slovenska narodna podpora jednota, ki ima sama 60.240 članov. Vseh Slovencev živi v Severni Ameriki okrog 200.000 in so vsi organizirani. Za slovenskimi organizacijami pridejo hrvatske. Najšibkeje so organizirani Srbi.

Carinski dohodki v prvem polletju so znašali letos 746.1 milijona Din, — tu so navedeni zgolj pravi carinski dohodki, dočim ostale davščine in pristojbine (trošarina, takse itd.), ki se

plačujejo na carinarnicah ob uvozu, niso upoštevane. Lani so znašali carinski dohodki v I. polletju nekaj več, namreč 767.6 milijona Din, a leta 1927. v I. polletju 735.9 milijona Din. Upadek napram lanskim dohodkom je pripisovati letošnji izredno strogi zimi, ko je bil promet in z njim tudi izvoz močno oviran.

ŠIRITE NAŠ GLAS!

Za jesen in zimo!

kupite volneno blago za obleke, plašče, suknje itd.

Oglejte si veliko izbiro!

pri
Novaku

spec. trgov. sukna

Ljubljana 15
Kongresni trg št. 15

Najbolje in najceneje

Drž. uradnikom tudi proti plačilu na obroke

Ivan Perdan nasl., Ljubljana

Veletrgovina kolonijalnega in špecerijskega blaga.

Glavni založnik Ciril in Metodovih vžigalic.

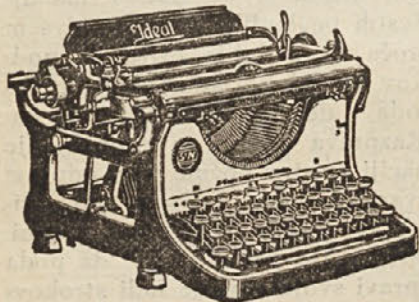
Najnižje dnevne cene! Postrežba točna in solidna.

Veletrgovina

A. ŠARABON

V LJUBLJANI

priporoča špecerijsko blago, raznovrstno žganje, moko in deželne pridelke. Raznovrstno rudninsko vodo.

Pisalni stroj „IDEAL“ modela D najmodernejše konstrukcije

THE REX Co.

Ljubljana, Gradišče 10

Hotel TRATNIK

Ljubljana, Sv. Petra cesta 25

priporoča lepe zračne sobe.

Priporoča se

I. ČERNE

Ljubljana, Dunajska cesta 28

Zaloga pohištva in tapetništvo.

Modno blago, perilo in potrebščine za šivilje in krojače priporoča tvrdka

A. PERSCHE

LJUBLJANA, Pred škofijo 21.

Nogavice, žepne robce, dišeča mila, kravate, rokavice, vezenine, čipke, razni trakovi, sukanec, gumbi, potrebščine za šivilje, tapetnike in krojače v največji izbiri samo pri

JOSIP PETELINC, Ljubljana

(blizu Prešernovega spomenika) ob vodi

Modna in manufakturna trgovina za moške in ženske

Nudi vse potrebščine za krojače in šivilje, razne vence in cvetice, opreme za neveste in novorojenčke. — Velika izbira ženskih rut.

ČEŠKUTI & ZAJC

„POD VELBOM“

LJUBLJANA, Stari trg 3.

Kr. dvorni dobavitelj

ANTON VERBIČ, Ljubljana

Delikatese Špecerija

Solidna postrežba, zmerne cene.

Telefonska številka 2412

Štev. pošt. hran. 11.165

Vzajemna posojilnica v Ljubljani

r. z. z. o. z.

Miklošičeva cesta 7

v lastni palači, dovoljuje pod ugodnimi pogoji vsakovrstne kredite in posojila državnim uslužbencem proti poroštvu, zasnambi na prejemke, zastavi življenjskih polic in vrednostnih listin ter vknjižbi na posestva. Odplačilo v mesečnih obrokih. Uradne ure od 8.—2.

L. Mikuš

Ljubljana, Mestni trg 15

priporoča svojo zalogo

dežnikov ter sprehajalnih palic

Popravila se izvršujejo točno in solidno

Kdor podpira nas, tega podpiramo mi!

Nabiralne pole!

Tovariši, ki ste jih dobili, poslužite se jih takoj, nabirajte nove naročnike in vrnite pole čimprej upravi.

TOVARNA POHIŠTVA

I. I. NAGLAS, Turjaški trg št. 6

priporoča svojo veliko zalogo vsakovrstnega pohištva po najnižjih cenah.

MANUFAKTURNA TRGOVINA

FABIANI & JURJOVEC

LJUBLJANA — STRITARJEVA ULICA 5

Priporoča svojo veliko izbiro volnenga blaga za gospode in dame. Belo blago za različno perilo v poljubni širini. Krasna zaloga zastorov in preprog. (Pliš, tapetri itd.) — Puh, perje, kapok, volna, žima vedno v zalogi. Blago je iz prvovrstnih angleških in čeških tovarn. Gg. uradnikom proti takojšnjemu plačilu 10% popusta.

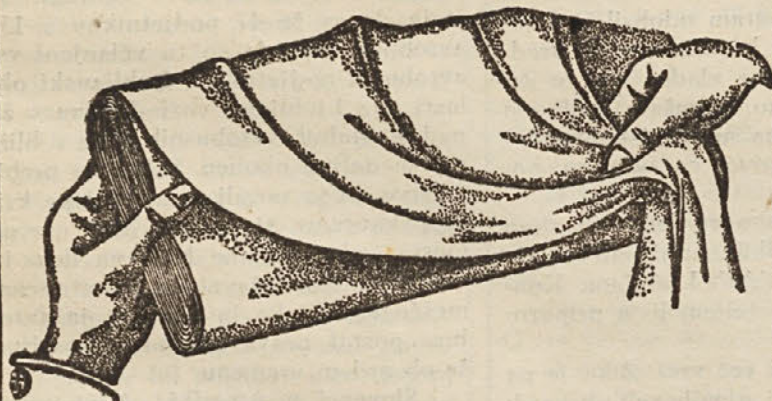
PARNA PEKARNA

JEAN SCHREY NASL.

JAKOB KAVČIČ

VEČKRAT NA DAN SVEŽE, PRIZNANO NAJBOLJŠE, VSAKOVRSSTNO PECIVO

A. & E. Skabernè, Ljubljana

Velika izbira češkega in angleškega sukna.